పోట్లగొడ్డు

[కథానిక]

● 'జమదగ్ని' ●

ఆ కఱ్ఱావుపాలు తియ్యడం బ్రహ్మాండమై పోతోంది రోజురోజుకూ. మనిషిని దగ్గఱకు రానివ్వదు. వాడి సూదుల్లాంటి గిన్ని కొమ్ములు జాడించి కుమ్ముతూ ఉంటుంది. పదిగజాల దూరంలో ఎవరు మసిలినా పసి పట్టిన పాములా బుస్సుమంటుంది. వెనక కాళ్లు ఎడంగా పెట్టి, బంధం వెయ్యనియ్యదు సరికదా, ఎంతో జాగ్రత్తపడి కఱ్ఱ పుచ్చుకుని దగ్గఱకు వెళ్లినా సరే గాడిదతన్నులు తన్నుతుంది. ఒక మానెడు చిట్టు పోసిన బుట్ట ముందఱ పెట్టి, ఆఱడుగుల బాణాకఱ్ఱ చేత్తో పుచ్చుకుని ముందొకరు నిల్చున్న తరువాత నాడాలు వేసే ఎడ్లకు కొమ్ములకు తాడేసి దూరంగా నిల్చుని నడుంచుట్టూ తాడువేసే పద్ధతిప్రకారం బంధం వెయ్యవలసి ఉంటుంది. అప్పటికైనా తోకకు మాత్రం తాడు చుట్టనివ్వదు. పాలు తాగుతున్న దూడ నివతలకు లాగితే చిట్టుబుట్టలో మూతి అట్లాగే వుంచి గిరగిరా తిరుగుతుంది. అట్లా తిరగకుండా వెన కింకొకరు కఱ్ఱ పుచ్చుకు నిలబడాలి. ఇంతా కష్టపడి చెంబు పుచ్చుకొని పొదుగుదగ్గఱ కూర్చుంటే మూత్రసిక్తమైన పుచ్ఛంతో వీపు చిట్లగొట్టుతుంది. ఇన్నిటికీ సహించి మొండితనంతో ఎవరైనా పాలు తియ్యబోయి రెండు చేతులూ పొదుగుమీద పెట్టారా వెనకకాళ్లు రెండూ ఎత్తి పడేసిం దన్నమాటే.

అందుచేత ఆ ఆవుపాలు తియ్యడాని కాయింట్లో అందఱికీ భయమే - ఒక్క బసవమ్మకు తప్ప. ఆవిడంటే ఇంట్లో అందఱికీకూడా భయమే. నోరుగల మని షవడంచేత ఇంట్లో వాళ్లకేకాక ఇరుగుపొరుగు వాళ్లకుకూడా భయమే. అయినప్పటికీ ఆవిడ చాలా మంచి దవడంచేత యావన్మందికీ ఆవిడమీద గౌరవంకూడా ఉన్నది. ఆవి డాయింటి యజమాని గోపాలాని కన్నగారి భార్య. భర్త చనిపోయిన దగ్గఱనుంచీ తనకు సంతానం లేనందువల్లా, వీళ్లిద్దఱూ ఆవిడకు మేనత్త బిడ్డలే అయినందువల్లా ఆవిడ మఱదినీ, అతని సంసారాన్నీ కనిపెట్టుకుని అతనిదగ్గఱే ఉన్నది.

ఆవిడకైనా ఆ ఆవు స్వాధీనమయ్యేది కాదుగాని తప్పదుకాబట్టి ఆ ఆవు వారింట్లో ప్రవేశించినదగ్గఱనుంచీ దాన్ని నయానా భయానా ఆమె లోబఱచుకున్నది. మఱది కొడుకుల్లో పెద్దవాడు రాముడూ, చిన్నవాడు కృష్ణుడూ ముందూ వెనకా నిల్చుని తోడుపడగా ఆవిడ ఆ ఆవుపాలు తియ్యడపు యజ్ఞం చేస్తూఉంటుంది. పూటకు రెండు శేర్లకు తక్కువ కాకుండా పాలు ఇస్తూవుండడంవల్ల ఇంత కష్టమూ పడవలసివస్తోంది. ఇంటిముందు ఆవును కట్టేసుకోడం మంచిది గదా అనీ, ఏదో కాసిని పాలు ఇవ్వకపోతుందా అనీ ఇదివఱ కెన్నిమాట్లు తంటాలు

పడ్డా పావుశేరుకంటే ఎక్కువ పాలిచ్చే ఆవు దొరకనేలేదు. ఇదేదో దొరికిందికదా అనుకుంటే పోట్లగొడ్డయి ప్రాణాలు తోడేస్తోంది. ఇల్లు తడుముకోకుండా గడిచిపోయేటట్లు పాలిస్తూ ఉండడంచేత దీన్ని అమ్మివేయడానికి గోపాలంభార్య, ఈవిడాకూడా సుతరామూ ఇష్టపడడం లేదు.

౨

పెత్తల్లి ఇంట్లో లేకపోవడంవల్ల పాలు తియ్యడానికి పిల్ల లిద్దఱూ పూనుకున్నారు. మొదటిరోజు ఇద్దఱు పిల్లల సహాయంతో ఒదినెగారి ననుకరించి గోపాలం తంటాలు పడ్డాడుకాని పావుశేరుపాలు తీసేటప్పటికి తాతలు దిగివచ్చారు. రెండోరోజు పెద్దవాడు తండ్రిని ముందు నుంచోమని తాను శేరుపాలు తీసి తండ్రికంటే గొప్పవాణ్నని పించుకున్నాడుకాని ఆ అదరగండపావు వెనక నుంచున్న కృష్ణుణ్ని క్రిందపడేసి కాలు తొక్కి బొటనవేలిగోరు లేవగొట్టింది. మూడోరోజు "నే నీ ఆవుతో వేగలేను. తీస్తే తీసుకోండి, లేకపోతే మానెయ్యం"డని గోపాలం ఇంట్లో లేకుండా వెళ్లిపోయాడు. కృష్ణుడు కాలు మోపుచేసి లేవలేక పడుకున్నాడు. ఇక అధ్వర్యం అంతా రాముడి మీద పడింది. వాడికి హుషారుగానే వుంది కాని ముగ్గురుకి లొంగని ఆవుతో వాడొక్కడూ ఏం తంటాలుపడగలడు? అయినా వాడు ఊరుకో దలుచుకోలేదు. పక్కింటి సుబ్బయ్యనూ, వెంకమ్మనూ కేకేసుకొచ్చాడు. వెంకమ్మను పాలచెంబు తీసుకోమన్నాడు. సుబ్బయ్యను వెనక నుంచోమన్నాడు. తాను బాణాకఱ్ఱ తీసుకుని ముందు నుంచున్నాడు. రుక్మిణమ్మ గుమ్మందగ్గఱ కూర్చొని కొడుకు ధైర్యానికీ, సాహసానికీ మెచ్చుకుని లోలోపల సంతోషిస్తోంది. బసవమ్మ స్నానానికని చెఱువుకు వెళ్లింది. ఆవిడ వచ్చేదాకా ఉండండని తల్లి చెప్తున్నా రాముడు వినిపించుకోలేదు. ఆవిడ భయపడుతూనేవుంది. బందం వేశారు; చిట్టుబుట్ట ముందు పెట్టారు. వెంకమ్మ పొదుగు కడిగింది; రెండుమూడు ధారలు లాగింది. ఆవేమీ అనలేదు. చక్కగా పాలు తియ్యనిస్తోంది. రోజూ వెంకమ్మచేత తీయిస్తే బాగుంటుం దనుకున్నాడు రాముడు. సుబ్బయ్య రాముడివంక చూసి తాను రావడంవల్ల ఆ వింత సాధువైం దన్నట్లుగా చిఱునవ్వు నవ్వుతున్నాడు. వెంకమ్మ తన ధోరణిని తాను పాలుతీస్తోంది. రాముడు చాలా జాగ్రత్తగా ఆ వెక్కడ కాలు కదుపుతుందో అని దాని కాళ్లవంకే చూస్తున్నాడు. ఇంతలో దూరంగా కట్టిన దూడ తల్లికోసం ఎగిరి దూకింది. ఆ వొక్కసారిగా రెండుకొమ్ములూ ఎత్తి రాముడి పొట్టలో గుచ్చి ఎత్తింది. వెంకమ్మ పాలచెంబుతో వెనక్కి పడింది. ఆమెను లేవదియ్యబోయిన సుబ్బయ్యను ఆవు కాలు జాడించి తన్నింది. అంతా ఒక్కమాటు గొల్లుమన్నారు. కుంటుకుంటూ కృష్ణుడు లేచివచ్చాడు. రుక్మిణమ్మ పరుగెత్తుకుని వచ్చి క్రిందపడడంవల్ల తలకు దెబ్బతగిలిన రాముణ్ని లేవదీసింది. సుబ్బయ్యా, వెంకమ్మా వాళ్లంతట వాళ్లే నెమ్మదిగా లేచారు. ఆవు పలుపు తెంపుకుని దొడ్డంతా గంతులేసింది. కుంటికాలి కృష్ణుడు బాణాకఱ్ఱ తీసుకుని ఆవును నాలు గుతికాడు. అది మొదట్లో మీదికి వచ్చిందికాని గట్టిదెబ్బ తగిలేటప్పటికి జంకి దూడదగ్గఱకు పోయి నుంచుంది. దూడ తల్లిపాలు స్వేచ్ఛ

గా తాగింది. వెంకమ్మా, సుబ్బయ్యా నెమ్మదిగా ఇంటిదారి పట్టారు. రుక్మిణమ్మా, కృష్ణుడూ రాముణ్ని లేవదీసి ఇంట్లోకి తీసుకుపోయి తలకు కట్టుకట్టారు. మంచం మీద పడుకోబెట్టి పొట్ట తోమారు. నిన్న కొడుకులిద్దఱూ కష్టపడి తీసిన పాల పెరుగు చిలికి తియ్యటి మజ్జిగ గొంతులో పోసింది రుక్మిణమ్మ. అప్పటికి కాస్త స్వస్థత చిక్కి రాముడు కళ్లు మూసుకున్నాడు. కృష్ణుడు విసురుతూ పక్కన కూర్చున్నాడు. ఇంకేం చెయ్యడానికీ తోచక మంచంపక్కన దిగాలు పడి కూర్చుని రాముడివంక చూస్తూ భావి గతి ఆలోచిస్తోంది రుక్మిణమ్మ.

ఈ సమయంలో గోపాలం ఇంటికి చక్కా వచ్చాడు. వచ్చీరావడంతోనే మంచంమీద పడుకుని వున్న రాముణ్ని చూచాడు. "ఇదంతా ఆవు ఆగడమేనా?" అని ఒక అంకె వేశాడు. కృష్ణుడు నెమ్మదిగా జరిగిందంతా చెప్పాడు. గోపాలానికి దేహమంతా శరీరమైంది. కోపంతో శివమెత్తి వొళ్లు తెలియలేదు. నోటికొచ్చినట్లు వాగడం మొదలుపెట్టాడు. "మీకు చేతకాక పోతే మిమ్మల్నెవరు తియ్యమన్నారు? నిన్న నువ్వు కాలు విరగగొట్టుకున్నావూ? ఇవ్వాళ వీడు తల పగలగొట్టుకున్నాడూ? ఇలా అయితే ఇక యింట్లో క్షేమంగా ఉండడమెట్లా? అయినా మిమ్మల్నని లాభమేమిటి? దీనికంతకూ ఆ పాడుముండ కారణం. దాని మూలాన ఇంత వచ్చింది! ఈ దిక్కుమాలిన గొడ్డు మన కెందుకు, అమ్మివేద్దామంటే వినడు. అ దెన్నాళ్లకూ లొంగదామె! ఏం చెయ్యాలో తోచడం లేదు" అంటూ విఱుచుకు పడ్డాడు. రుక్మిణమ్మ నోరెత్తలేదు. పిల్ల లిద్దఱూ కుక్కిన పేలల్లే నోరు మూసుకు కూర్చున్నారు.

పది కావస్తోంది. తండ్రి ధూంధాంలు తగ్గలేదు. గొడ్లకాపరివాడు ఆవును తోలుకు పోయాడు. దూడ గడ్డికోసం అరిచింది. ఆ వంక పెట్టుకుని కృష్ణుడు లేచి దానికి గడ్డి వేసి దొడ్లోనించి వంటింట్లోకి పోయి తల్లి దగ్గఱ కూర్చున్నాడు. చుట్టపొగతో పాటు అప్పుడప్పుడు కోపం వెలిబుచ్చుతూ వీధి వసారాలో కూర్చున్నాడు గోపాలం. రుక్మిణమ్మ వంట పూర్తిచేసింది. కృష్ణుణ్ని పోయి తండ్రిని పిల్చుకురమ్మన్నది. వాడు వెళ్లి గోడపక్కన నిలబడి తొంగితొంగి చూస్తూ నెమ్మదిగా పిల్చాడు. గోపాలం వినిపించుకున్నాడు కాని ఏమిటేమిటో కసిరాడు. వాడు భయపడి లోపలికి వెళ్లిపోయాడు.

రుక్మిణమ్మ రాముడిచేత అన్నం తినిపించింది. కృష్ణుడి కన్నం పెట్టి తాను కూర్చున్నది. గోపాల మన్నానికి లేవలేదు. ఇంతలో స్నానానికని చెఱువుకు వెళ్లిన బసవమ్మ ఇంటికి చేరుకున్నది. ఆవిణ్ని వీధిగుమ్మంలో ఉండగానే గోపాలం చూచి లోపలికి వెళ్లాడు. అతన్ని చూచి రుక్మిణమ్మ త్వరత్వరగా విస్తరిలో అన్నం పెట్టింది. అన్నం మునివేళ్లతో కలుపుకుని చికాకుగా తింటున్నాడు గోపాలం. అంత చికాకెందు కన్నట్లుగా సాభిప్రాయంగా అతనివంక చూసింది రుక్మిణమ్మ. "ఏమి టీ కూర! నీ శ్రాద్ధంలా గుంది" అన్నాడు గోపాలం. దా న్నవతలికి తోసేశాడు. "మజ్జిగ పొయ్యి" అంటూ కసిరాడు. పాలు తియ్యకపోవడంవల్ల రెండురోజులబట్టీ నీళ్లమజ్జిగే పోసుకుంటున్నారు. ఇవ్వాళ ఆ మజ్జిగ నీళ్లెక్కువయి నలుపుతిరిగాయి. ఆనీళ్లే

నోరు మెదపకుండా బిక్కు బిక్కుమంటూనే పోసిం దాయిల్లాలు. "ఏమి టీమజ్జిగ! ఈ ఆవు నమ్మేస్తాను. పాలూ లేవు పాడూ లేదు. ఎందు కొచ్చింది తద్దినం" అంటూ విసుగుతూ అన్నం తోసేస్తూ అన్నాడు గోపాలం. రుక్మిణమ్మ ఊరుకోలేకపోయింది. "ఆ అన్నం అట్లా తోసేస్తా రెందుకు? ఇవాళసలు మీరు ఏమీ తినలేదు. నామాట విని ఆకాస్త తినండి. ఆవు నమ్మడంమాట తర్వాత చూద్దా"మంటూ ఆవిడ బతిమాలింది. గోపాలంధోరణి తగ్గనేలేదు. "తర్వాత చూద్దా మేమిటి? ఇల్లా అనే కుర్రాళ్ల నిద్దర్కి మూలపడేశావు! ఇదంతా నీమూలానే వచ్చింది. ఛీ! నీ మొహం చూడకూడదు." అని అరవడం మొదలుపెట్టాడు. ఆవిడ కిట్లాంటి మాట లలవాటే! అయినా ఆవి డెన్నడూ సమాధానం చెప్పదు. ఎందుచేతో ఇవాళ ఊరుకోలేకపోయింది. కొంచెం తీవ్రంగానే "అమ్ముతా నమ్ముతా నంటారు. అమ్మి ఎవర్ని ఉద్ధరిస్తారు! ఇన్నాళ్లూ ఆవులేక ఎన్నిపాట్లు పడిందీ తెలియదా! నాకెందుకొచ్చింది మధ్య! మీరూ మీరూ ఏం చేసుకుంటే నాకేం?" అని ఆవిడ మనసులో ఉన్నదున్నట్లు అనేసింది. గోపాలం ఛ్రుమని కోపం వచ్చి అన్నం తింటున్నవాడు తింటున్నట్లే లేచి అంటచేత్తోనే భార్య చెంపమీద చెళ్లున కొట్టి చకచకా బైటపడ్డాడు. ఒక్క నిముషమైనా ఇంట్లో ఉండకుండా చొక్కా వేసుకుని ఊళ్లోకి వెళ్లిపోయాడు.

వీథిలో కూర్చున్న బసవమ్మకు జరిగిన సంగతులన్నీ తెలిశాయి. పోయిన భర్తను జ్ఞాపకం తెచ్చుకుని కాసేపు దుఃఖించింది. గోపాలం అన్నగారు ఇలాంటి విషయాల్లో ఇతని కంటే మెఱుగే! కళ్లు తుడుచుకుంటూ 'చెల్లీ' అని రుక్మిణమ్మను జాలిగా కేకేసింది. ఆ కేక విని రుక్మిణమ్మ పమిటకొంగుతో ముఖం తుడుచుకొని విస్తరిలో అన్నం పెట్టి పట్టుకువచ్చి అరుగుమీద పెట్టింది. ఆవిణ్ని చూసి బసవమ్మ "అదేమిటే! పిచ్చితల్లీ! ఏడవకు. ఏడిస్తే ప్రయోజన మేమిటి? ఇవాళ క్రొత్తగనకనా! ఎప్పుడూ ఉన్నదానికి ఎన్నాళ్లని ఏడుస్తాము? ఎల్లాగో అల్లాగు సాదుచేసుకోవాలిగ్గాని" అంటూ ఓదార్చింది. రుక్మిణమ్మ ఎదురుగుండా కూర్చుని ఉన్నదున్నట్టు వెక్కివెక్కి ఏడుస్తూ చెప్పుకుంటూ ఉండగా బసవమ్మ అన్నం తింటూ "ఇక ఏడ్పు మానెయ్యి చెల్లీ! ఈ తాటాకుమంట కోపాలకేం! మఱిదికి నే బుద్ధిచెప్తా నుండు" అంటూ ఆవిడకు ధైర్యం చెప్పి తాను భోజనం ముగించింది.

రెండైంది. మూడుగూడా అయింది. నాలుగు కావస్తోంది. గోపాలం ఇంటికి రాలేదు. రుక్మిణమ్మకు ఏమీ తోచలేదు. లోపల్లోపల భర్త యింటికి రాకపోతాడేమోనని అధైర్యం తోచింది. మళ్లీ తానే సమాధానం చెప్పుకున్నది. తల దిమ్మెక్కి బెల్లంకొట్టిన రాయిలా ఒకమూల కూలబడింది. రాముడు గాయం బాధపెట్టి నిద్ర పట్టక పట్టక పట్టి నిద్రపోయాడు. కృష్ణుడెక్కడకో అటూ ఇటూ తిరగడానికి వెళ్లాడు. బసవమ్మకూడా కూర్చునికూర్చుని విసిగెత్తింది. చుట్టుపక్కల ఎవరింట్లోనైనా ఉన్నాడేమో అతనికి తెలియకుండా చూద్దామనుకున్నది. కాని చిన్నవాడా చితకవాడా అతనే వస్తాడు లే అని మళ్లీ అనుకున్నది.

ఇంతలో పొరుగింటి వెంకమ్మ కేకేస్తే రుక్మిణిని ధైర్యంగా ఉండమని చెప్పి తా నక్కడికి వెళ్లింది.

3

సాయంత్రం ఐదుగంటలవేళ గోపాలం అవ్వాళ్లో మోతుబరిరైతు నాగభూషణాన్నీ, అతని పాలేర్నీ వెంటబెట్టుకొని ఇంటికి చక్కా వచ్చాడు. వస్తూనే ఉత్తరీయం వొంకెను వేసి, "పాతికరూపాయ లిచ్చేసి ఆవును తోలుకెళ్ల వోయ్ నాగభూషణం" అని అన్నాడు. "పట్టి పోట్లగొడ్డని మీరే చెప్తున్నారు కదండీ! పదిహేనురూపాయ లిచ్చేస్తాను తోలిపెట్టండి. పాల ఆశ లేనేలేదుకదా" అన్నాడు నాగభూషణం. "ఆశ లేకపోవడం ఏమిటి? పూటకు రెండుశేర్లు ఇస్తుంది. చేతకాక మే మిబ్బందిపడుతున్నాంగాని, నీ కేం, మహారాజులా తీసుకోవచ్చు. అయినా దాన్ని మూడేళ్లకింద ముప్ఫయిరూపాయిలకు కొన్నాను. యాతన పడలేక, ఇన్నాళ్లూ అనుభవించాంగదా పోనీలే అని అయిదురూపాయల నష్టాని కమ్ముతున్నాను. అస లావు మంచి పుటక గల గొడ్డు. తొలీత పెయ్య దూడను పెట్టిందికాని రెండోయీతకు కోడె దూడను పెడ్తుంది. ముప్ఫై యిచ్చినా నీకు దండగ లేదు. పాతికా యిచ్చెయ్యి" మంటున్నాడు గోపాలం.

నాగభూషణం రెండు పదిరూపాయల నోట్లూ, ఒక ఐదురూపాయల నోటూ తీసి అరుగుమీద పెడ్తూ "సరే! అట్లాగే కానివ్వండి" అని గోపాలంతో అని, "ఒరేయ్! పెంటయ్! ఆవుమెళ్లో పలుపు పెట్టరా" అని పాలేర్ని కేకేశాడు. వా డావుదగ్గఱకు వెళ్లాడుకాని అది మెడమీద చెయ్యి వెయ్యనివ్వడంలేదు. తల తెగ విసురుతోంది. వామిలో గడ్డి లాగి దానిముందు వేశాడు. లొంగదీసుకోడాని కెంత ప్రయత్నం చేసినా అది లొంగడంలేదు.

ఇంతలో రుక్మిణమ్మ ఇంట్లోనుంచి బైటికి వచ్చింది. గోపాల మావిణ్ని చూసి "ఆవును అమ్మేశాను. అది వాళ్లకు లొంగడం లేదు. దాని మెళ్లో పలుపు పెట్టి వాళ్ల చేతి కియ్యి. తోలు కెడ్తారు" అని అన్నాడు.

దీని కావిడ "నాకు మాత్రం లొంగుతుందా ఏమిటి? అక్కయ్యను కేకేస్తా నుండండి. అయినా పాతికరూపాయ లేమిటండీ! ఇప్పుడది వందరూపాయలకు తక్కువ కాదు" అని మెల్లిగా అని బసవమ్మను కేకెయ్యడానికి వీధివైపుకు వెళ్లబోయింది.

అంతలో ఆవిడా వచ్చింది. ఆవిడ వెంకమ్మ ఇంట్లో కూర్చుని ఇదంతా ఆలకిస్తూనే ఉంది. వచ్చీరావడంతోనే ఆవిడ నాగభూషణాన్ని చూసింది. "ఏమోయ్! నాగభూషణం! ఆవును తోలుకెళ్లడానికేంగాని పైకం పాతికే తెచ్చావా, ఎక్కువ తెచ్చావా? పాతికాపరకా వుంటే ఇట్లా యియ్యి, ఇంకో పోట్ల గొడ్డునిగూడా నీ కిస్తాను. తోలుకుపోదువుగాని" అని అన్నది.

నాగభూషణం ఆశ్చర్యపడిపోయాడు. అతని కేమీ అర్థంకాలేదు. తెల్లబోయి చూడ్డం మొదలుపెట్టాడు. అంతలో బసవమ్మ "ఏం, అట్లా చూస్తావేం? దగ్గఱ లేకపోతే ఇంటికి పోయి పంపిద్దుగానిలే. దాన్నిగూడా తోలుకుపో" అని గోపాలంవంక చూపింది. తోటకూరకాడల్లే గోపాలం తల వేలాడేశాడు. నాగభూషణానికి బసవమ్మరౌద్రం చూసి

కాళ్లూ చేతులూ వణకడం మొదలుపెట్టాయి. "ఇంకా చూస్తావేమిటోయ్. వందరూపాయలావును పాతికరూపాయలకు కొట్టుకుపోదామని చూశావుగా! ఇదీ చౌకబేరమే" అని అంటూండగానే నాగభూషణం అరుగుమీది నోట్లు తీసుకుని జేబులో వేసుకుని వెనక్కితిరిగైనా చూడకుండా కాలుగాలిన పిల్లిలా యింటిదారి పట్టాడు.

బసవమ్మ ఆతని వెంబడి నడుస్తూ "డబ్బువుంటే సరేనా! మర్నాడు విన్నవాళ్లేమంటారోనన్న జంకుండాలి" అని అంటూ అతన్ని సాగనంపి వీథితలుపు వేసి వచ్చి "గోపాలం! ఈపద్ధతి ప్రవర్తన నాకేమీ నచ్చలేదు. కాస్తకూ కూస్తకూ అంతంత కోపాలు రావడం ఏమిటి? మాట్లాడితే ఆవు నమ్ముతానంటావ్. ఏమన్నా అంటే ఇద్దఱు పిల్లల తల్లిని దాన్నిగూడా చెయ్యిచేసుకుంటావు. అసలు పశువుల కున్నంత బుద్ధి మనుష్యులకుంటే ప్రపంచం ఇదివఱకే బాగుపడేది. పాపం! అది ఎన్నడూ ఆడవాళ్లను పొడవనే పొడవదు. దాని పూచీ నాది. ఇకనుంచీ నువ్వు దాని ఊసెత్తబోకు" అంటూ పెట్టాలిసిన నాలుగూ ఒదినెగారి హోదాలో పెట్టేశింది.
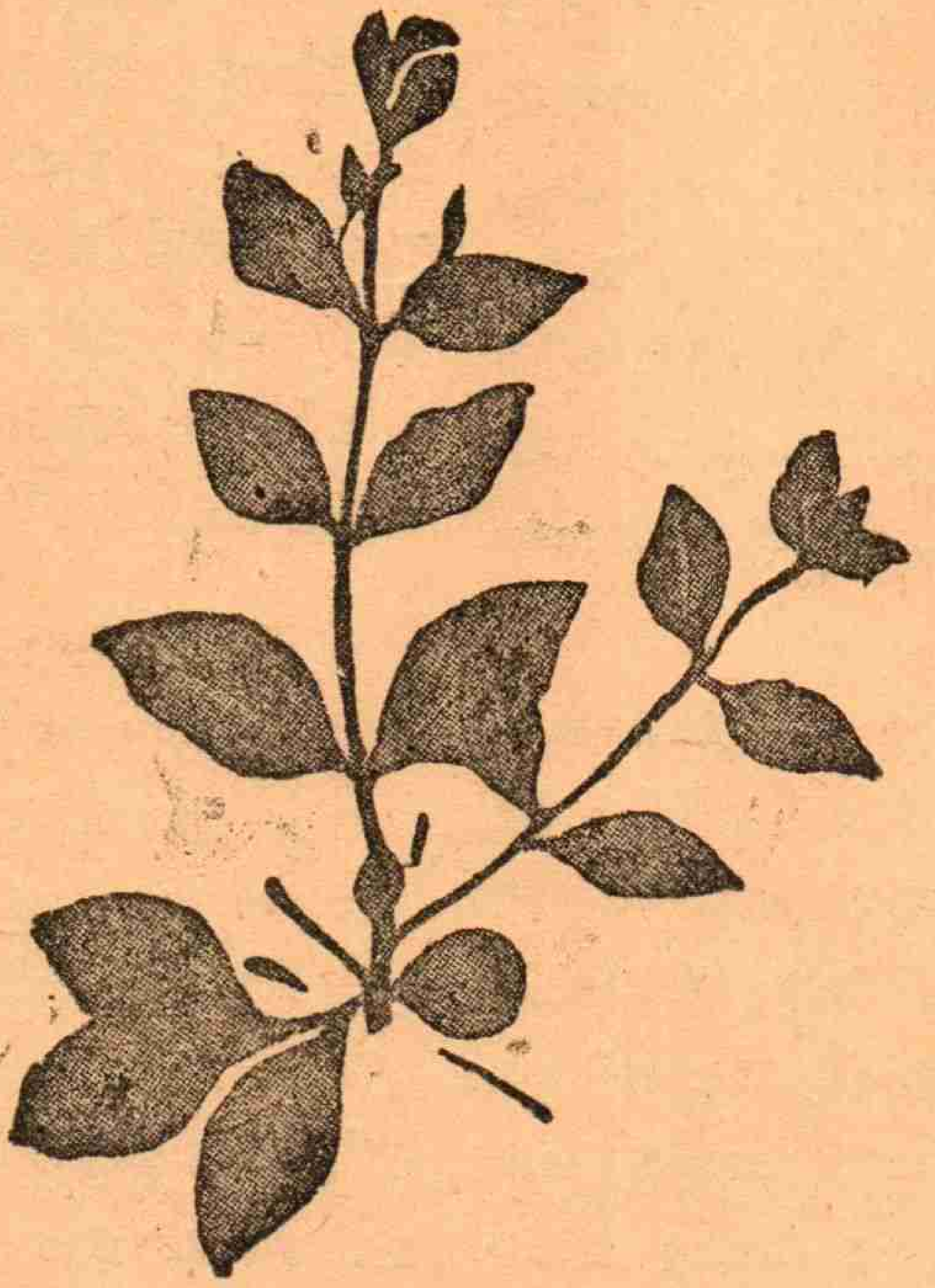
గోపాలం తల వంచుకొని అట్లాగే కూర్చుండిపోయాడు.